

ISTRAŽIVAČKI IZVJEŠTAJ

- PROCJENA POTREBA MLADIH S PODRUČJA OPĆINE
LOVRAN –

Maja Uršić Staraj, mag. metodologije i empirijskog istraživanja u društvenim znanostima

Maša Cek, mag. psihologije i edukacijske psihologije

Ovaj istraživački izvještaj izrađen je u sklopu projekta Lovranski program za mlade. Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Općine Lovran. Svi izrazi u muškom rodu koji imaju rodno značenje u ovom izvještaju korišteni su neutralno i jednako se odnose na sve rodove. Projekt se provodi uz financijsku podršku Općine Lovran i Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Sadržaj

NACRT ISTRAŽIVANJA	4
ANALIZA SEKUNDARNIH PODATAKA	10
SWOT ANALIZA	12
INTERNET ANKETA.....	13
FOKUS GRUPE	30
LITERATURA	32

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

NACRT ISTRAŽIVANJA

1. Predmet istraživanja

Potrebe mladih s područja Općine Lovran

2. Svrha istraživanja

Donošenje Lokalnog programa za mlade Općine Lovran utemeljenog na dokazima

3. Cilj istraživanja

Opisati društveni položaj te ustanoviti probleme, potrebe i potencijale mladih s područja Općine Lovran

4. Pregled dosadašnjih istraživanja i literature

Teorijsko polazište koje se primjenjuje u ovom istraživanju jest pristup koji mlade promatra kao dio populacije u prijelaznom razdoblju između djetinjstva i odrasle dobi, odnosno okarakteriziranom prijelaznim društvenom statusom (Ilišin, 1999). Mladi postepeno preuzimaju trajne društvene uloge u području rada, obitelji i javnog djelovanja. U Hrvatskoj se mladima smatraju osobe u dobi od 15 do 30 godina. Oni odrastaju u društvu koje se suočava s fenomenom produžene mladosti čije su značajke sve dulje trajanje obrazovanja, otežano zapošljavanje i osamostaljivanje (Ilišin i Spajić Vrkaš, 2017: 12-15).

Recentno istraživanje (Gvozdanović et al., 2019) pokazuje da mladi u Hrvatskoj uvelike ovise o obiteljskim okolnostima i potpori, a manje o društvenim prilikama. Takav kontekst dovodi do toga je mladima otežana socijalna mobilnost, što se posebno odnosi na obrazovanje i društveni položaj. Rezultati navedenog istraživanja ukazuju na to da mladi većinom žive s roditeljima i u stanju ekonomske nesigurnosti, da su pretežito zadovoljni kvalitetom obrazovanja, iako uglavnom smatraju da je obrazovni sustav nedovoljno usklađen s potrebama tržišta rada. Govoreći pak o radu, u Hrvatskoj je velika stopa nezaposlenosti mladih, a među zaposlenim mladima većina nema siguran i trajan posao. Slobodno vrijeme provode u zabavnim i opuštajućim aktivnostima, a tek manji broj mladih ga koristi za osobni razvoj. Mladi iskazuju nepovjerenje u političke institucije dok istovremeno toleriraju

neka necivilna ponašanja. U zaključnom dijelu, autori istraživanja nude i neke moguće odgovore na detektirane potrebe mladih. Prije svega, mladima je potrebna društvena podrška u vidu sinkroniziranih politika koje će im pomoći pri osamostaljivanju (npr. zapošljavanje mladih, stambeno zbrinjavanje, infrastruktura potrebna za kvalitetan obiteljski život). Nadalje, politički akteri i organizacije civilnog društva trebali bi omogućiti mladima te ih motivirati na veći javni angažman, odnosno za njihovo veće sudjelovanje u društvenim procesima. U konačnici, mladima je potrebno osigurati uvjete za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, od osiguravanja infrastrukture za bavljenje fizičkim aktivnostima do razvoja digitalnih kompetencija.

To su samo neki od primjera kako javne politike mogu odgovoriti na potrebe mladih. Točnije, politika za mlade smješta se unutar socijalnih politika usmjerenih prema posebnim društvenim skupinama i u njezinoj je „srži poticanje mladih na osobni razvoj s naglaskom na internalizaciju socijalnih normi, aktivna participacija mladih u društvu i politici te socijalna inkluzija društveno-ekonomsko-politički marginaliziranih skupina“. (Kovačić, 2015:271). Isti autor naglašava da kvaliteta i primjenjivost politika za mlade ovise o dva ključna faktora. Prvo, potrebno je uključiti mlade te ostale dionike u njihovo kreiranje putem konzultacijskih procesa i, drugo, politike za mlade moraju se temeljiti na dokazima, tj. potrebno je razumjeti potrebe mladih.

Brojne postojeće politike za mlade na europskoj i nacionalnoj razini izrađene su u skladu s ta dva kriterija te je stoga nužno uzeti u obzir i njihov doprinos. Razlog više je taj što je svrha ovog istraživanja donošenje Lokalnog programa za mlade Općine Lovran utemeljenog na dokazima, istraživanje će obuhvatiti i postojeće politike koje zadovoljavaju gorenavedene kriterije te će se direktno ispitati potrebe mladih.

Ovo istraživanje provodi se za potrebe Općine Lovran koja je nositelj projekta „Lovranski program za mlade“ financiranim sredstvima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Navedeni projekt svojevrsni je nastavak provedbe plana Općine Lovran za razvoj lokalnog rada s mladima. Plan je razvijen unutar projekta *“Europe Goes Local - Supporting Youth Work at the Municipal Level”* u kojem je Općina Lovran sudjelovala.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

S obzirom na cilj te teorijska i praktična polazišta ovo istraživanje može se sagledati iz perspektive paradigme realizma, onako kako ju tumači Vesa Puuronen (2005). Takav izbor proizlazi iz činjenice da je cilj istraživanja razumjeti potrebe mladih sa svrhom transformacije lokalnih politika za mlade. U ovom istraživanju mladi imaju aktivnu ulogu u kreiranju politika za mlade, a istraživač zagovara njihove interese.

5. Istraživačka pitanja

- 5.1. Koja su sociodemografska obilježja mladih u Lovranu?
- 5.2. Kako mladi provode slobodno vrijeme? U kojim aktivnostima mladi participiraju u slobodno vrijeme?
- 5.3. Koje su im potrebe u području obrazovanja, zapošljavanja i provođenja slobodnog vremena?
- 5.4. Koje su glavne prepreke s kojima se mladi u Lovranu suočavaju? Koja potencijalna rješenja vide za savladavanje tih prepreka?
- 5.5. Što smatraju ključnim za povećanje društvenog angažmana?

6. Metode istraživanja

Ovdje se radi o akcijskom istraživanju jer je usmjereno na rješavanje praktičnih pitanja u društvu, s ciljem društvene promjene kroz kreiranje lokalne politike za mlade Općine Lovran. Nadalje, ispitanici u ovom istraživanju imaju ključnu ulogu jer će se prema njihovim potrebama oblikovati mjere unutar politika za mlade. I posljednje, istraživanje ima ciklični karakter. Na temelju nalaza ovog istraživanja definirat će se šire konzultacije s mladima i ostalim dionicima kako bi se oni uključili u donošenje odluka. Zbog toga se ovdje radi o istraživanju malog opsega. (Denscombe, 1998).

U istraživanju će se koristiti kvalitativan pristup iz nekoliko razloga. Prvi je taj da tema nije nova na razini europskih i nacionalnih politika za mlade. U različitim dokumentima možemo naći preporuke koje se temelje na istraživanjima potreba mladih. Drugi razlog je što se kroz ovo

istraživanje želi razumjeti lokalni kontekst, dok istovremeno ne postoje nikakva prethodna istraživanja na populaciji mladih u Općini Lovran pa je u tom smislu ono eksplorativnog, odnosno orijentacijskog karaktera (Supek, 1981). I posljednje, ovdje se radi o akcijskom istraživanju prema čijim nalazima će se oblikovati strateški dokument unutar lokalne politike za mlade, odnosno njegova područja, ciljevi i mjere za provedbu.

Iz navedenih razloga, koristit će se tri metode:

6.1. Analiza sekundarnih podataka:

Analizirat će se europske, nacionalne i ostale relevantne politike za mlade, istraživački izvještaji o položaju mladih u Hrvatskoj te relevantne politike na razini Općine Lovran.

6.2. Internet anketa

Jedna od metoda koje će se koristiti u ovom istraživanju je internet anketa. Za provođenje ankete koristit će se *web-based* upitnik, tj. upitnik lociran na mrežnoj stranici kojim će se prikupiti podaci za mapiranje, tj. podaci o sociodemografskim obilježjima te o mišljenjima i stavovima ispitanika (Denscombe, 1998:14). Upitnik će sadržavati kombinaciju zatvorenih i otvorenih pitanja. Sukladno definiranim pitanjima, odabrat će se odgovarajući digitalni alat za izradu instrumenta.

6.3. Fokus grupe

U istraživanju će se koristiti fokus grupe kako bi se produbili istraživački uvidi dobiveni putem anketnog ispitivanja s ciljem razumijevanja potreba i potencijala mladih. Za potrebe provođenja fokus grupa izradit će se protokol za provođenje istih koji će sadržava glavna pitanja i potpitanja.

7. Uzorak

7.1. Analiza dokumenata:

7.1.1. *Politike za mlade*

Europska strategija za mlade za razdoblje od 2019. do 2027. godine (tzv. „Europski ciljevi za mlade“), Nacionalni program za mlade, Europska povelja o sudjelovanju mladih u životu općina i regija, Strategija za mlade Ujedinjenih naroda.

7.1.2. *Istraživački izvještaji o položaju mladih u Hrvatskoj*

Gvozdanović, A., Ilišin, V., Adamović, M., Potočnik, D., Baketa, N. I Kovačić, M. (2019) *Istraživanje mladih u Hrvatskoj 2018./2019.* Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung

Ilišin, V. i Spajić Vrkaš, V. (2017) *Generacija osujećenih. Mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća*, Zagreb: Institut za društvena istraživanja

7.1.3. *Lokalne politike*

Strategija razvoja Općine Lovran 2015.-2020.g.

7.2. Internet anketa

Uzorak je N=40. Upitnik je namijenjen mladima u dobi od 15-30 godina koji žive (prebivalište ili boravište) na području Općine Lovran.

Koristit će se web-based upitnik, a podaci će se prikupljati ljeta 2020. godine.

7.3. Fokus grupe

Uzorak je N=25. Istraživanjem se obuhvatiti 25 mladih u dobi od 13-30 godina kroz provedbu pet fokus grupa. Fokus grupe će obuhvatiti različite profile mladih, kako slijedi:

- i. Učenici osmih razreda OŠ Lovran
- ii. Učenici iz učeničkog doma
- iii. Mladi iz Doma za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- iv. Aktivni mladi (udruženja)
- v. Ostali

8. Obrada i analiza podataka

Podaci prikupljeni analizom sekundarnih podataka obradit će se tako da će se izdvojiti dijelovi koji doprinose odgovoru na istraživačka potpitanja. Također, ti podaci koristit će se za pripremu pitanja za upitnik, a u konačnici za interpretaciju nalaza.

Podaci prikupljeni upitnikom obradit će se statistički. Provest će se deskriptivna analiza.

Fokus grupe bit će snimane, a istraživačica će tijekom intervjua voditi bilješke (gdje i kad se odvio intervjua, je li bilo nekakvih poteškoća, bilježenje dodatnih pitanja za postavljanje kasnije tijekom intervjua i sl.). Fokus grupe će biti transkribirane. Za analizu transkripcija fokus grupa primijenit će se tematska analiza. U skladu s time jedinica analiza će biti paragrafi kako bi se povezali s istraživačkim potpitanjima, odnosno sa širim društvenim strukturama i procesima, u ovom slučaju s procesima razvoja politika za mlade.

ANALIZA SEKUNDARNIH PODATAKA

U prvoj fazi istraživanja provedeno je tzv. *desk* istraživanje. Tijekom ove faze analizirane su postojeće politike za mlade, lokalne politike te rezultati postojećih reprezentativnih istraživanja o mladima. Konzultirani su sljedeći dokumenti: Europska strategija za mlade za razdoblje od 2019. do 2027. godine (tzv. „Europski ciljevi za mlade“), Nacionalni program za mlade, Europska povelja o sudjelovanju mladih u životu općina i regija, Strategija za mlade Ujedinjenih naroda, Strategija razvoja Općine Lovran 2015.-2020.g. te istraživački izvještaji: „Istraživanje mladih u Hrvatskoj 2018./2019.“ (Gvozdaniović i dr., 2019) i „Generacija osujećenih. Mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća“ (Ilišin i Spajić-Vrkaš, 2017).

Lokalni program Općine Lovran načelno je usklađen s Nacionalnim programom za mlade koji je istekao krajem 2017. godine, dok novi još nije donesen. Stoga se kao referentni dokument uzela Europska strategija za mlade poznata pod nazivom „[Ciljevi za mlade](#)“. Prilikom izrade Lokalnog programa za mlade posebno se u obzir uzeo cilj „Poticaj mladima iz ruralnih sredina“.

Rezultati postojećih istraživanja ukazuju da mladi danas odrastaju u društvu koje se suočava s fenomenom produžene mladosti čije su značajke sve dulje trajanje obrazovanja, otežano zapošljavanje i osamostaljivanje (Ilišin i Spajić Vrkaš, 2017: 12-15). Mladi u Hrvatskoj (Gvozdaniović et al., 2019) uvelike ovise o obiteljskim okolnostima i potpori, a manje o društvenim prilikama. Takav kontekst dovodi do toga je mladima otežana socijalna mobilnost, što se posebno odnosi na obrazovanje i društveni položaj. Rezultati navedenog istraživanja ukazuju na to da mladi većinom žive s roditeljima i u stanju ekonomske nesigurnosti, da su pretežito zadovoljni kvalitetom obrazovanja, iako uglavnom smatraju da je obrazovni sustav nedovoljno usklađen s potrebama tržišta rada. Govoreći pak o radu, u Hrvatskoj je velika stopa nezaposlenosti mladih, a među zaposlenim mladima većina nema siguran i trajan posao. Slobodno vrijeme provode u zabavnim i opuštajućim aktivnostima, a tek manji broj mladih ga koristi za osobni razvoj. Mladi iskazuju nepovjerenje u političke institucije dok istovremeno toleriraju neka necivilna ponašanja. U zaključnom dijelu, autori istraživanja nude i neke moguće odgovore na detektirane potrebe mladih. Prije svega, mladima je potrebna društvena podrška

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

u vidu sinkroniziranih politika koje će im pomoći pri osamostaljivanju (npr. zapošljavanje mladih, stambeno zbrinjavanje, infrastruktura potrebna za kvalitetan obiteljski život). Nadalje, politički akteri i organizacije civilnog društva trebali bi omogućiti mladima te ih motivirati na veći javni angažman, odnosno za njihovo veće sudjelovanje u društvenim procesima. U konačnici, mladima je potrebno osigurati uvjete za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, od osiguravanja infrastrukture za bavljenje fizičkim aktivnostima do razvoja digitalnih kompetencija. Navedene preporuke uzete su u obzir prilikom izrade ovog programa za mlade.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

SWOT ANALIZA

SWOT analiza provedena je s mladima u dva navrata: na predstavljanu projekta 17. lipnja te na pub kvizu 24. lipnja 2020. godine na *youth friendly* način, tj. kroz oblike rada zanimljive mladima. Swot analizu ispunilo je četrdesetak mladih: dio individualno a dio kroz grupni rad. Prikupljeni podaci su grupirani i kodirani po sličnosti, a mogu se vidjeti na sljedećem prikazu.

Percipirane snage, slabosti, prilike i prijetnje prilika za mlade u Općini Lovran

SNAGE	SLABOSTI
Malo mjesto	Nema prostora za okupljanje mladih
Mir i sigurnost	Slaba prometna povezanost
Besplatan parking	Kratko radno vrijeme objekata
Prirodne ljepote	Nema mjesta za društveni život mladih
Stipendije	Nema volonterskih prilika
Međusobno poznavanje mladih	Nemogućnost za aktivno sudjelovanje mladih u političkom životu
Kino	Nema škole stranih jezika
	Nema zabavnog sadržaja van sezone
	Nedovoljno financiranje aktivnosti mladih i za mlade
	Nemotiviranost i neznanje mladih
PRILIKE	PRIJETNJE
Mnogi prostori za aktivnosti na otvorenom	Migracija u veće gradove (Opatija, Lovran)
Bolje iskoristiti i urediti igralište	Narkomanija
Uređenje postojećih klubova za društveni život mladih	Epidemija corona virusa
Iskoristiti staru dvoranu, kino i dom u Lignju	Loše mjere zapošljavanja mladih
Upogoniti liniju 36	Preseljenje fakulteta na kampus
Obogatiti vez za barke (struja, voda)	Velika kontrola policije
Prostor za skate park i jahalište	
Ljudski potencijali za radionice za mlade iz prava, poduzetništva, politike	
Društvene mreže i web stranica općine	

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

INTERNET ANKETA

U drugoj fazi istraživanja provedena je internet anketa o potrebama mladih od 15 do 30 godina koji imaju prebivalište ili boravište na području Općine Lovran provodila se *online* putem LimeSurvey platforme od 17.8. 2020. do 30.9. 2020. godine.

Anketa se sastojala od ukupno 54 pitanja, a bila je podijeljena u kategorije: Sastav uzorka, Opća pitanja, Informiranje, Obrazovanje, Socijalna problematika i infrastruktura, Društveni angažman, Slobodno vrijeme, Sport i Kultura.

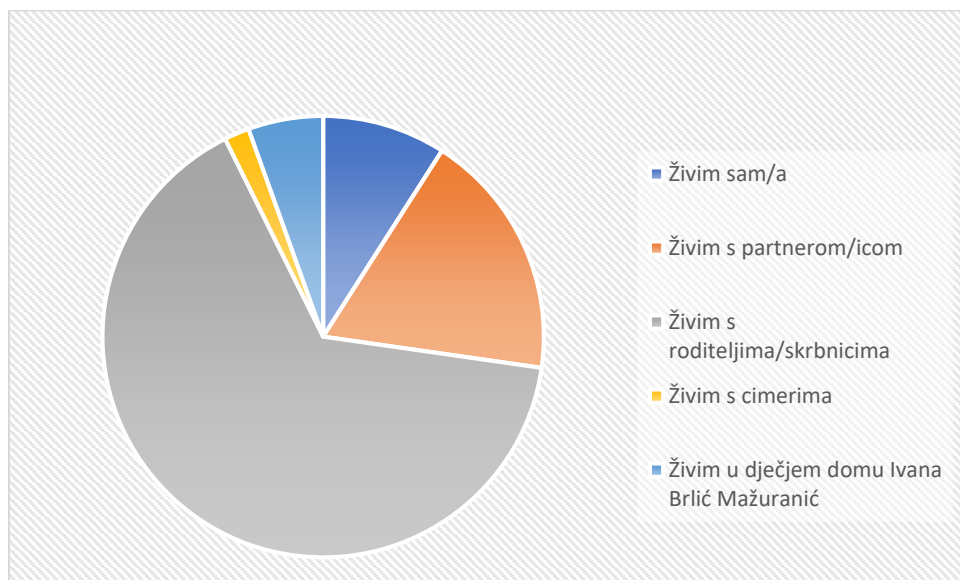
U svakoj kategoriji nalazila se kombinacija pitanja na Likertovoj skali gdje je 1 značio „uopće se ne slažem“ a 5 „u potpunosti se slažem“, pitanja s kratkim odgovorima i višestrukim izborom, kao i otvorenih pitanja za prijedloge i komentare ispitanika.

SASTAV UZORKA

Anketu je ispunilo 56 osoba (34 ženskog i 22 muškog spola), s prebivalištem ili boravištem u Lovranu u prosječnoj dobi od 24 godine.

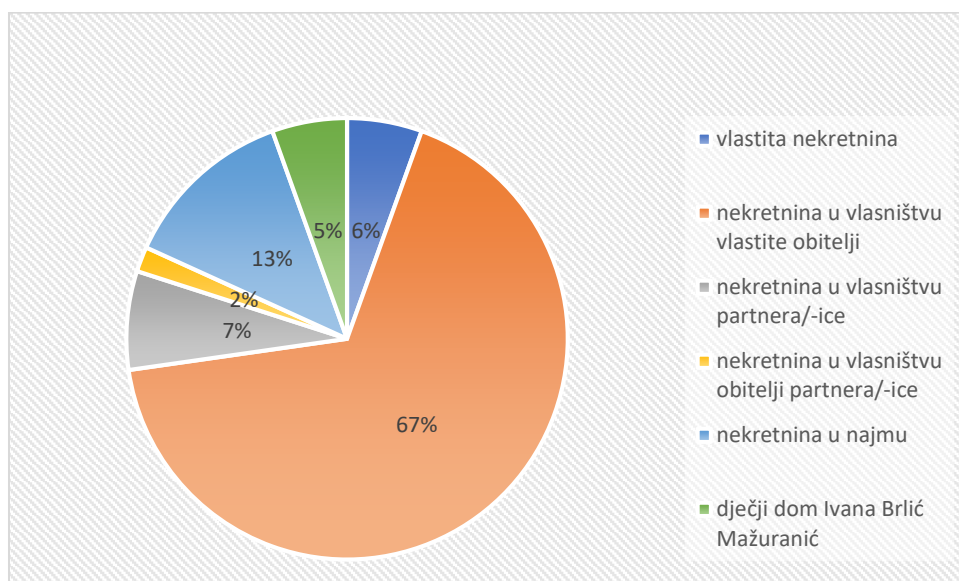
Na slici 1 prikaz je uzorka prema sastavu kućanstva, a na slici 2 prema obliku stanovanja.

Slika 1. Sastav kućanstva ispitanika o potrebama mladih Općine Lovran (%)

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

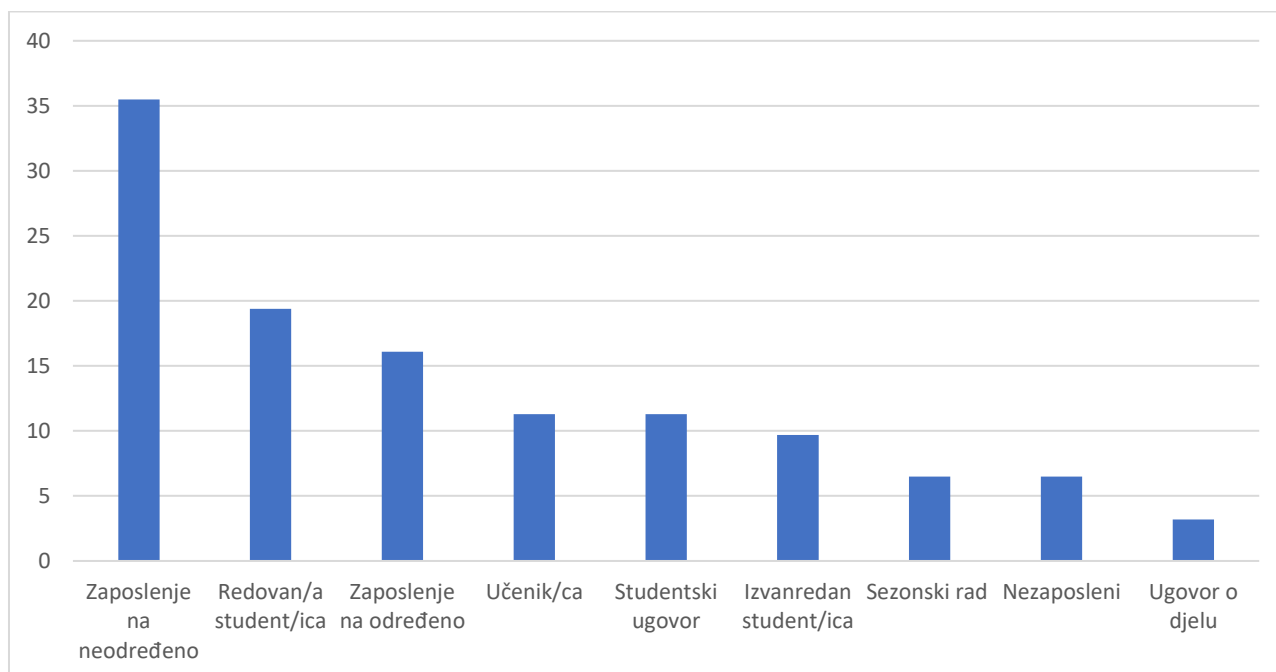
Slika 2. Oblik stanovanja ispitanika o potrebama mladih Općine Lovran (%)

Većina ispitanika stanuje s roditeljima ili skrbnicima, u nekretnini u vlasništvu obitelji.

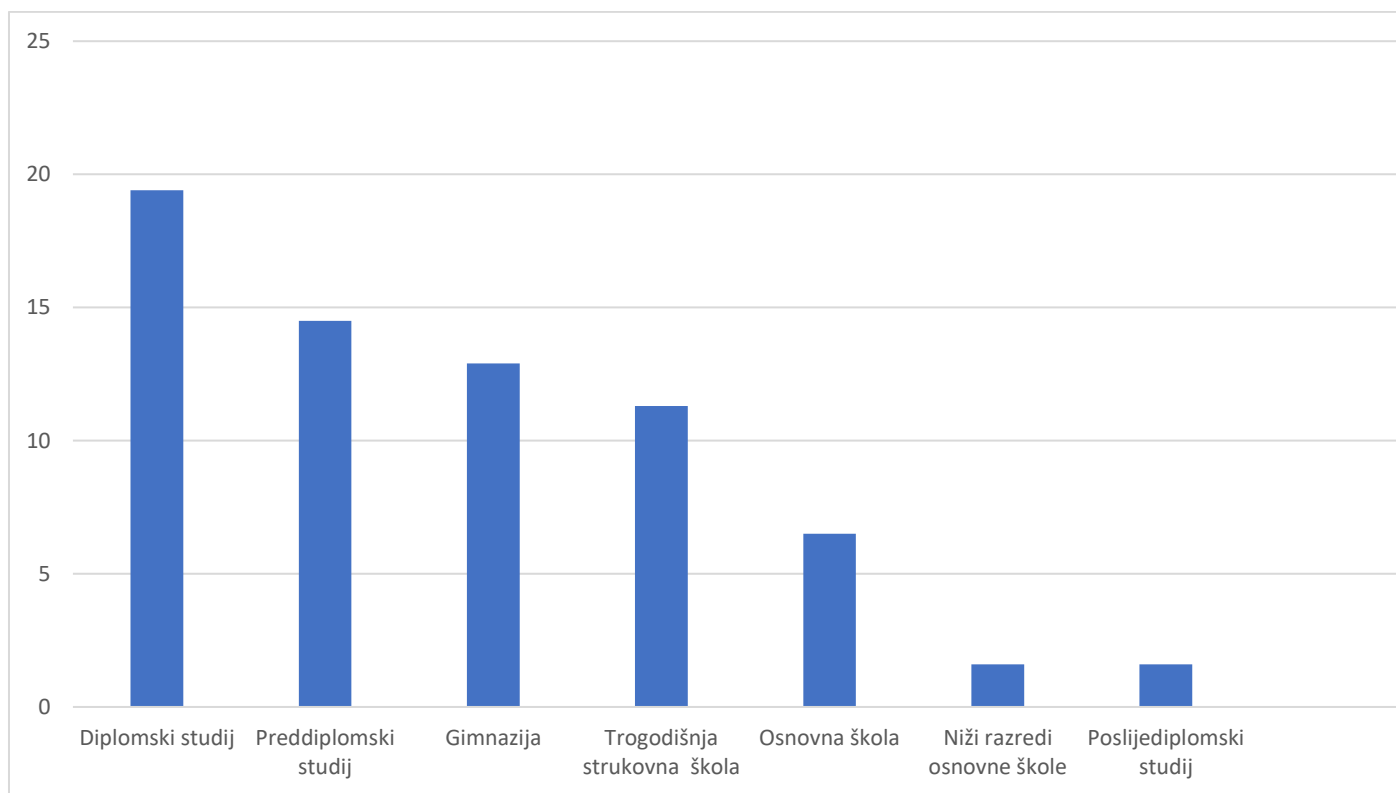
Na slici 3 i 4 prikaz je radnog statusa, odnosno najvišeg stupnja završenog obrazovanja ispitanika.

Slika 3. Radni status ispitanika o potrebama mladih Općine Lovran (%)

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Slika 4. Najviši završeni stupanj obrazovanja ispitanika o potrebama mladih Općine Lovran (%)

Po sastavu, najviše ispitanika su osobe zaposlene na neodređeno i redovni studenti, a najviši stupanj obrazovanja su (pred)diplomski studij i gimnazija.

11 ispitanika ima djecu, od čega 6 jedno, 4 dvoje djece, a 1 je anketu ispunjavalo u procesu trudnoće. Dob djece uglavnom je između 7 i 14 godina.

Prema sastavu uzorka, zaključujemo da se ne radi o reprezentativnom, već indikativnom uzorku i da se rezultati mogu ograničeno generalizirati na opću populaciju mladih u Općini Lovran.

OPĆA PITANJA

Preko polovice (52%) ispitanika odselilo bi iz Općine Lovran. Daljnjim uvidom, najviše bi ih Lovran napustilo zbog zaposlenja (označilo 27% ispitanika), nedostatka interesantnih sadržaja (20% ispitanika) i rješavanja stambenog pitanja (15% ispitanika).

U Tablici 1 nalaze se prosječne vrijednosti procijenjene važnosti nekih projekata Općine Lovran za život mladih, pri čemu se vrijednosti kreću od 1 „nije uopće važan“ do 4 „iznimno je važan“.

Tablica 1. Medijani i poluinterkvartilna raspršenja procijenjene važnosti projekata Općine Lovran za život mladih

Naziv projekta	M	Q
POS stanovi	3	1
Novi Društveni dom na Lokvi	3	1
Nova sportska dvorana	4	1
Prostor za mlade	3	1

Vidljivo je da ispitanici sve projekte smatraju važnima, a novu sportsku dvoranu čak iznimno važnim projektom za kvalitetu života mladih Lovranaca.

Prijedlozi ispitanika za promjene:

- Češći vozni red linije 36, financijska pomoć pri nabavki novih udžbenika za srednju školu
- Nedostatak noćnog života i ne shvaćanje mladih koji su "drugačiji".
- Nedovoljno informacija za POS-ove stanove i nemogućnost dobivanja istog
- Mislim da bi trebalo biti više obavijesti u vezi POSovih stanova
- Prostor koji nudi kreativne i aktivne mogućnosti koje podržavaju osobni rast i razvoj, gdje je uključena i psihička aktivnost, i emotivna, i fizička a i zdravo duhovna aktivnost. Čak je velika potreba za osvještavanje o čistoći okoliša i održavanju istog.
- Kad ste već spomenuli stanove, smatram da ni jedna mlada osoba (od 25 godina na dole) nije dobila priliku za stan.

INFORMIRANJE

Rezultati istraživanja pokazali su da su ispitanici uglavnom nezadovoljni dostupnošću informacija za mlade u Lovranu ($X=2.80$, $SD=1.03$).

Prema popularnosti korištenja, izvori informacija za mlade u Lovranu poredani su na sljedeći način prema odabiru ispitanika, krećući od onog kojeg najčešće koriste do onog kojeg slabo koriste:

- Društvene mreže Općine Lovran
- Lokalni mediji (PodUčkun.net, Kvarner info i sl.)
- Prijatelji i poznanici
- Web stranica Općine Lovran
- Info ploče za građane
- Radio i tiskani mediji

Ispitanici su birali da se uglavnom informiraju online putem, tj. putem društvenih mreža, lokalnih medija i mrežne stranice Općine Lovran. Također, velik broj informira se kroz komunikaciju s prijateljima i poznanicima. Malen broj informira se tzv. „tradicionalnim putem“, odnosno pomoću info ploče za građane, radija i tiskanih medija. Ostali načini informiranja nisu imali dovoljan broj odabira da bi se uzeli u obzir.

U tablici koja slijedi nalaze se medijani i poluinterkvartilna raspršenja interesa ispitanika o različitim informacijama, pri čemu 1 znači „uopće me ne zanima“ a 5 „jako me zanima“.

Tablica 2: Deskriptivni podaci interesa za različite informacije mladih u Lovranu

	M	Q
Politike za mlade	4	2
Rad i zapošljavanje	4	2
Stanovanje	4	2
Obrazovanje i neformalne edukacije	4	2
Zdravlje	4	1
Vjerski sadržaji	1	1
Sportske aktivnosti	4	2
Kulturno-umjetnički sadržaj	5	2
Volontiranje i humanitaran rad	3,5	2
Izlasci i društveni život	4,50	2

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Prikupljeni podaci ukazuju na to da ispitani mladi u Lovranu žele dostupne informacije o nizu područja: izlascima i društvenom životu, politikama za mlade, radu i zapošljavanju, stanovanju, obrazovanju, zdravlju, sportskim i kulturno-umjetničkim sadržajima, dok im je nešto manje zanimljivo volontiranje i humanitaran rad. Vjerski sadržaji ih ne zanimaju. Kada ih se upita o tome što je potrebno osigurati da mladi u Lovranu budu pravilno i pravodobno informirani, većina ispitanika ističe važnost kvalitetnog upravljanja društvenim mrežama. Važno im je i informiranje prilagođeno mladima (mlada ili kvalificirana osoba, jezik, oblici...), a neki ističu i važnost transparentnosti dijeljenih informacija.

Prijedlozi ispitanika za promjene:

Barem jedna aktivna internet platforma sa sigurnim informacijama koje djeli netko tko je aktualan sa događanjima. Čak je i super da postoji određeno mjesto u Lovranu, ako već ne postoji, gdje su na papiru isprintane sve potrebne informacije.

OBRAZOVANJE

U Tablici 3 nalaze se medijani i poluinterkvartilna raspršenja stavova ispitanika o nekim aspektima obrazovanja u Općini Lovran, pri čemu 1 znači „uopće ne“ a 5 „u potpunosti da“.

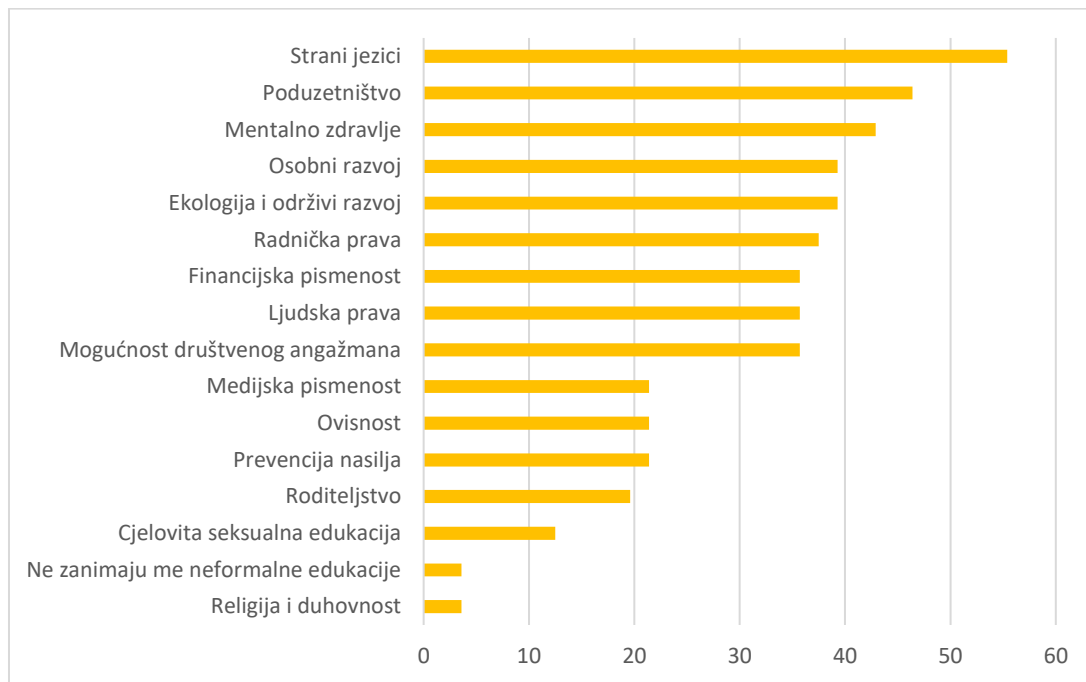
Tablica 3. Deskriptivni podaci stavova o obrazovanju u Općini Lovran

Tvrđnja	Medijan (M)	Poluinterkvartilno raspršenje (Q)
Smatram da Lovran nudi dostatne prilike za obrazovanje.	3	1
Smatram da Lovran nudi dostatne prilike za profesionalno usavršavanje.	2	2
Mladi u Lovranu imaju prilika za neformalno obrazovanje	2	2

Ispitanici smatraju da imaju osrednju priliku za obrazovanje u Lovranu, a uglavnom su nezadovoljni prilikama za profesionalno usavršavanje i razvoj novih znanja i vještina kroz neformalno obrazovanje.

Na Slici 5 vidljiv je interes ispitanika za pojedine teme neformalnog obrazovanja.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Slika 5. *Interes ispitanika za neformalne edukacije iz različitih područja (%)*

Ispitanici su najviše zainteresirani za učenje stranog jezika, edukacije iz poduzetništva i teme o mentalnom zdravlju.

SOCIJALNA INFRASTRUKTURA I PROBLEMATIKA

U sljedećoj tablici nalaze se deskriptivne vrijednosti (medijan i poluinterkvartilno raspršenje) slaganja ispitanika s tvrdnjama vezanima uz socijalnu infrastrukturu Općine Lovran, pri čemu 1 znači „uopće se ne slažem“, 2 „ne slažem se“, 3 „niti se slažem niti se ne slažem“, 4 „slažem se“ a 5 „u potpunosti se slažem“.

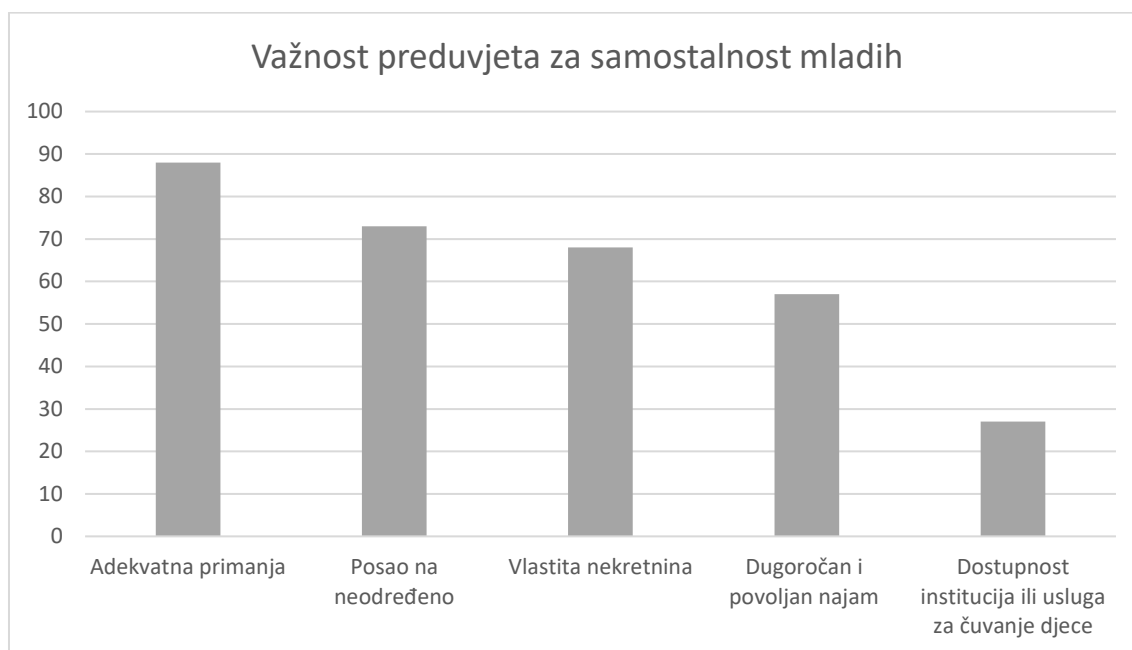
Tablica 4. Deskriptivne vrijednosti zadovoljstva ispitanika pojedinim aspektima socijalne infrastrukture u Općini Lovran.

Tvrdnja	M	Q
Smatram da Općina Lovran pruža dostatnu financijsku podršku obrazovanju mladih kroz stipendije.	3	1
Mislim da Općina Lovran potiče mlade poduzetnike kroz financijske olakšice.	3	2
Zadovoljan/a sam financijskom podrškom mladim obiteljima u Općini Lovran.	2,50	1
Općina Lovran se trudi osigurati primjeren pristup i nesmetano kretanje osobama s invaliditetom.	3,5	1
U Općini Lovran omogućen je dostojanstven život svim građanima/kama.	3	1

Kako je vidljivo i u Tablici 4, ispitanici niti su zadovoljni, niti nezadovoljni ispitanim socijalnim uslugama Općine Lovran. Najviše su zadovoljni ulaganjem u podršku za kretanje osobama s invaliditetom, dok su najmanje zadovoljni financijskom podrškom mladih obitelji.

Na Slici 6 prikazan je postotak ispitanika koji smatra da su pojedini preduvjeti važni za osamostaljenje mladih.

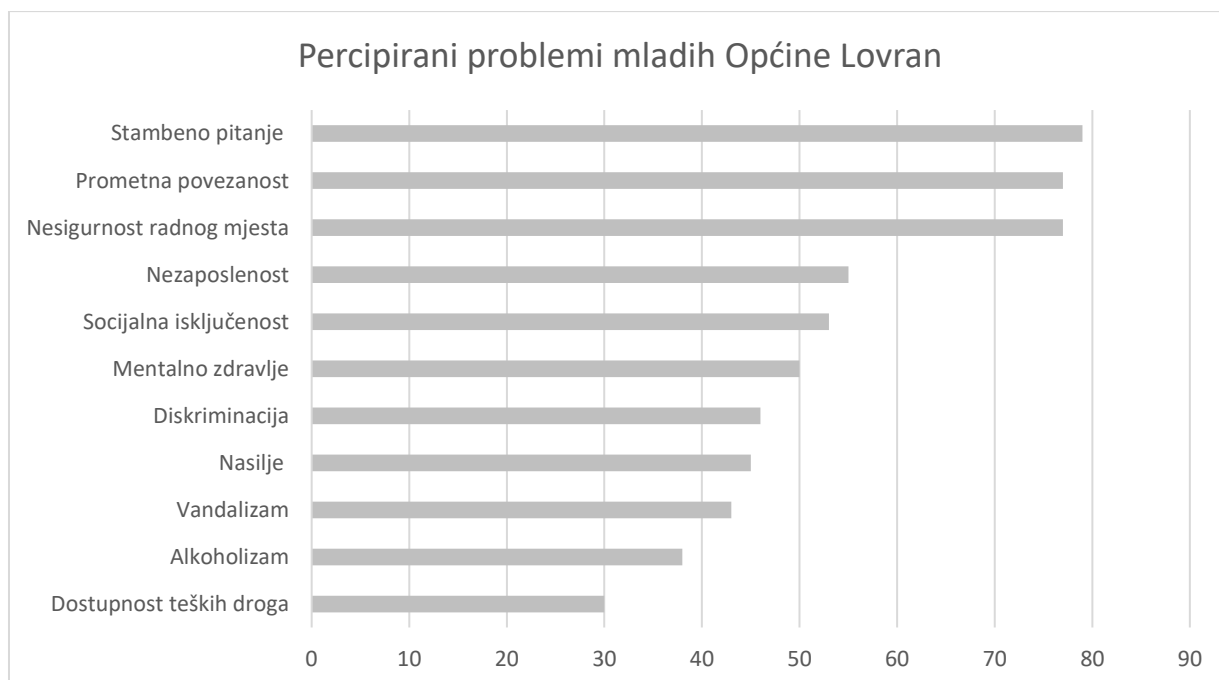
Slika 6. Procjena važnosti ispunjenja preduvjeta za osamostaljivanje mladih (%)

Dostatna primanja ispitanici vide kao najvažniji preduvjet osamostaljenja, kao i vlastitu nekretninu i posao na neodređeno. Više od pola važnim smatra i osiguravanje dugoročnog i povoljnog najma, a četvrtina usluge za čuvanje djece.

Na Slici 7 prikazan je postotak ispitanika koji navedeno smatra problemom mladih u Općini Lovran.

Slika 7. Percipirani problemi mladih Općine Lovran (%)

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Iz Slike 7 vidljivo je da mlade najviše muče egzistencijalni problemi: nesigurnost radnog mjesta, nezaposlenost i rješavanje stambenog pitanja. Nadalje, više od polovice kao problem vidi i prometnu (ne)povezanost, alkoholizam i vandalizam.

Problemi koji ističu ispitanici:

- *Nedostatak noćnog života za mlade i skupe nekretnine. Najstarija populacija guši mlade i neda im da dođu do svojih prava.*
- *Nemogućnost pronalaska posla i cijene nekretnina koje su daleko izvan granice za mlade obitelji s djecom*

DRUŠTVENI ANGAŽMAN

U sljedećoj tablici nalaze se medijani i interkvartilna raspršenja tvrdnji o aspektima života mladih u Lovranu, pri čemu 1 znači „uopće se ne slažem“, 2 „ne slažem se“, 3 „niti se slažem niti se ne slažem“, 4 „slažem se“ a 5 „u potpunosti se slažem“.

Tablica 5. Deskriptivni podaci tvrdnji o aktivnom sudjelovanju mladih u životu zajednice

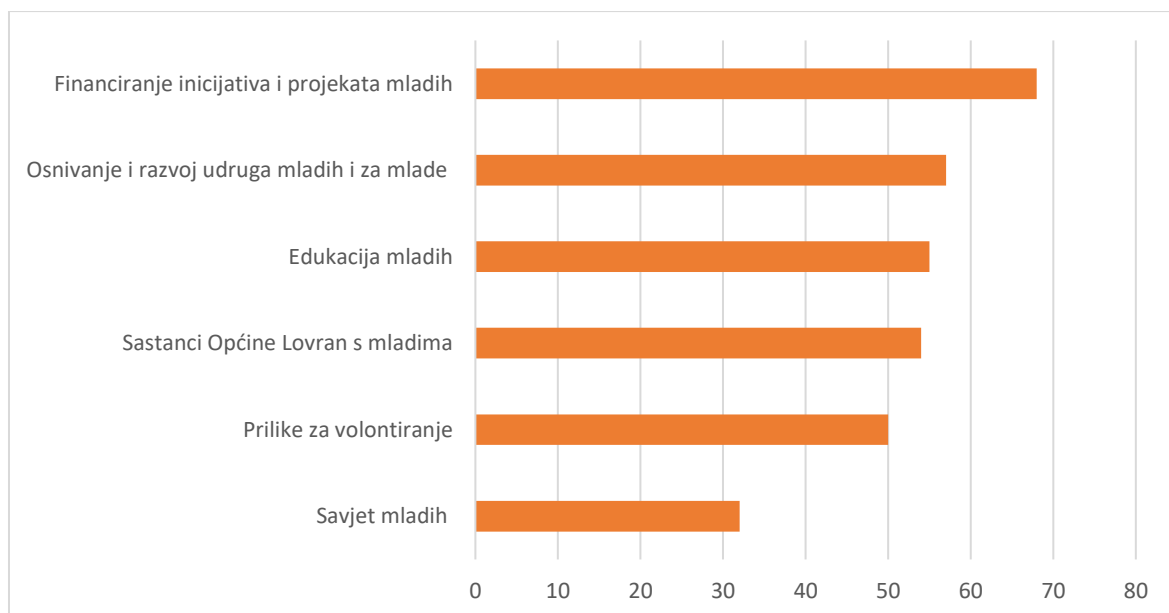
Tvrdnja	Medijan (M)	Poluinterkvartilno raspršenje (Q)
Općina Lovran ugodno je mjesto za život mladih.	3.50	1
Općine Lovran potiče mlade na angažman u zajednici.	3	1
Smatram da je mladima omogućeno sudjelovanje u političkom životu Lovrana.	3	2
Volontiranje je prepoznatljiv oblik društvenog angažmana mladih u Lovranu.	3	2
Mladi su nositelji inicijativa i promjena u Lovranu.	3	2

Iz dobivenih podataka vidljivo je da je društveni angažman mladih u različitim oblicima sudjelovanja osrednji, dok mladi život u Lovranu smatraju zadovoljavajućim.

40% ispitanika ima volonterskog iskustva, dok se samo 3% ispitanika izjasnilo kao pripadnik/ca organizacije za mladih ili organizacije koja se bavi mladima.

Na Slici 8 nalazi se postotak mladih koji neke od oblika podizanja društvenog angažmana mladih smatra korisnim, a na Slici 9 postotak mladih koji bi se aktivno uključio u život Općine Lovran na različite načine.

Slika 8. Percipirana korisnost metoda za povećanje društvenog angažmana mladih u Općini Lovran (%)

Tri najefikasnija načina za povećanje društvenog angažmana mladih u Lovranu ispitanici vide u financiranju inicijativa i projekata mladih, osnivanju i/ili razvoju udruge mladih i/ili za mlade, te edukacijom mladih.

Slika 9. Preferencija načina uključivanja mladih u život Općine Lovran (%)

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Niti jedan od ponuđenih oblika društvenog angažmana mladih nije prešao 50% odabira. Mladi će se najradije uključiti u organizaciju kulturnih i sportskih događanja, kao i različitih edukacija iz svog područja ekspertize.

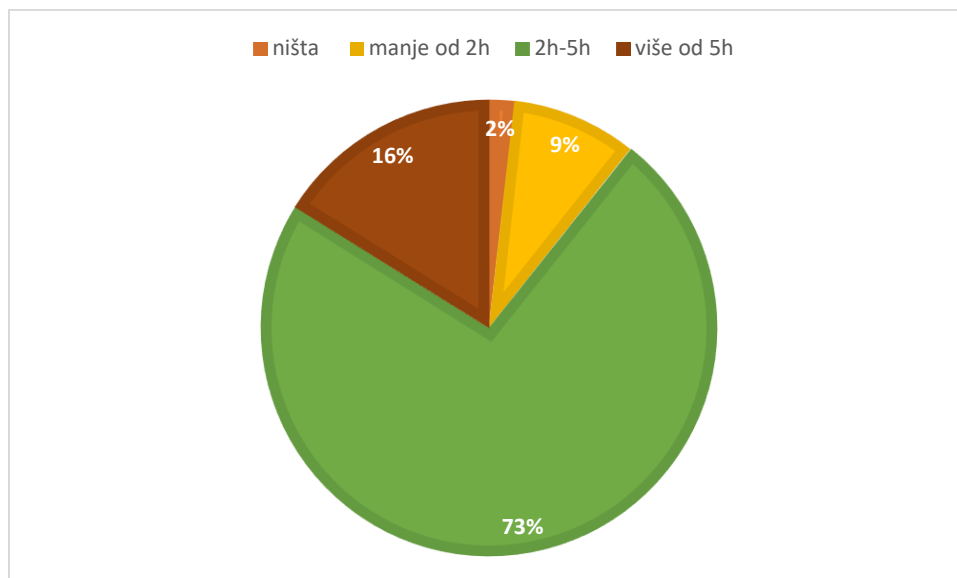
Prijedlozi ispitanika za povećanje društvenog angažmana u zajednici:

- „Kao što sam prije naveo, mladim Lovrancima, studentima, ali i turistima nedostaje sadržaja vezanih uz noćni život mladih, što ih tjera iz Lovrana. Kada bi se prostor sličan nekadašnjem "Oscar-u" dao mladoj udruzi, te im se dopustilo priređivati koncerte ili provoditi radionice kao što su: DJ radionice, robotika/programiranje/video igre, crtanje/grafiti i slično... smatram da bi se time puno više mladih uključilo u volonterske grupe koje bi svoje znanje pružili drugim mladima i starijima.“
- „Mogu pomoći oko tehnoloških (IT) stvari tipa u koliko je potrebno, ali ne programiranja nego sistemskih stvari“
- „Kao buduća fizioterpijska tehničarka i netko tko radi na tom području zadnjih 6,7 godina, voljna sam kroz vježbe i aktivnosti ponuditi nešto u tom pogledu. Dizati svijest o važnosti kretanja, i održavanju zdravlja. I potaknuti ljude da vide koliko prednosti ima u a Lovranu za održavanje svog zdravlja. Također sam spremna održavati meditacije, i približiti ljudima dobiti meditacije.“
- „Vodio bih web portal koji se svakodnevno azurira informacija o stanju općine vezano za broj nocenja, broj nedajboze covid, vedrim temama ,pozitivnim temama , upoznavanjem mladih kroz portal, live web savjetovanje komentiranje s nacelnikom ili zamjenikom...“
- Član sam mladog DJ kolektiva iz Lovrana, koji ima želju mladima u Lovranu ponovo vratiti klubski život koji je nekada postojao na ovim prostorima. No na žalost, sami ne možemo ništa poduzeti i voljeli bi dobiti podršku.

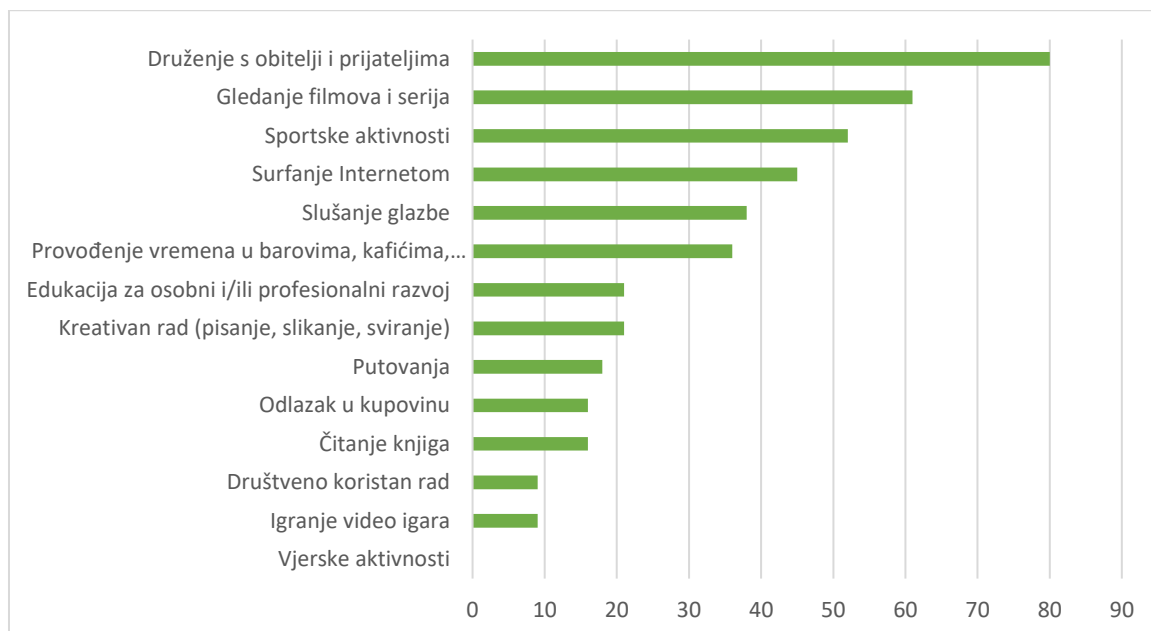
SLOBODNO VRIJEME

Prema podacima prikupljenima istraživanjem, raspoloživo slobodno vrijeme ispitanika vidi se na Slici 10, a preferirani oblik provođenja slobodnog vremena ispitanika može se vidjeti na Slici 11.

Slika 10. Količina slobodnog vremena ispitanika (h)

Slika 11. Oblik provođenja slobodnog vremena ispitanika (%)

Podaci ukazuju na to da mladi ispitanici u Lovranu slobodno vrijeme najviše provode u druženju s obitelji i prijateljima, gledanju filmova i serija te sportskim aktivnostima. Rado *surfaju* Internetom, slušaju glazbu, provode vrijeme u barovima, kafićima, klubovima i sl.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

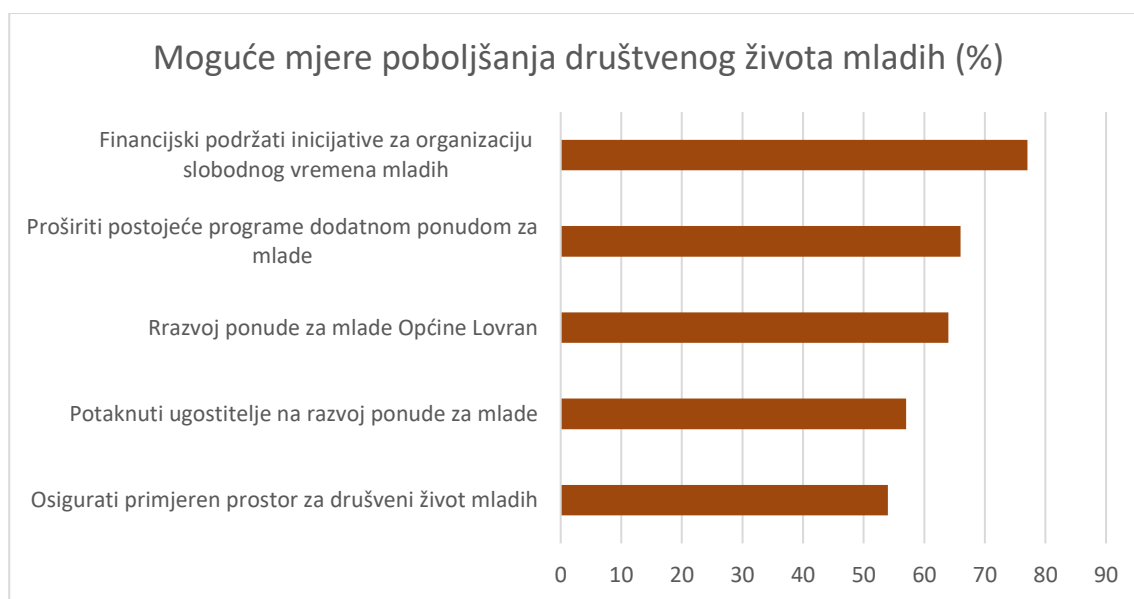
Manji broj mladih bavi se kreativnim radom, educira za osobni i/ili profesionalan razvoj, putuje i čita knjige. Manje od 10% ispitanih mladih slobodno vrijeme provodi baveći se društveno korisnim radom i igranjem video igara, a nitko vjerskim aktivnostima.

Metodom rangiranja ispitanici kažu da im u Općini Lovran od ponuđenih opcija najviše nedostaju kulturno-umjetnički programi za starije od 14 godina, zatim redom edukacije i radionice, sportska događanja i sadržaji za najmlađe dok su na posljednje mjesto stavili religijske i vjerske manifestacije.

DRUŠTVENI ŽIVOT

Ispitanici niti su zadovoljni, niti nezadovoljni društvenim životom u Lovranu (M=3, Q=2), a na Slici 12 može se vidjeti u kojoj mjeri smatraju da bi pojedine intervencije poboljšale društveni život mladih u Lovranu.

Slika 12. Moguće mjere poboljšanja društvenog života mladih u Općini Lovran (%)

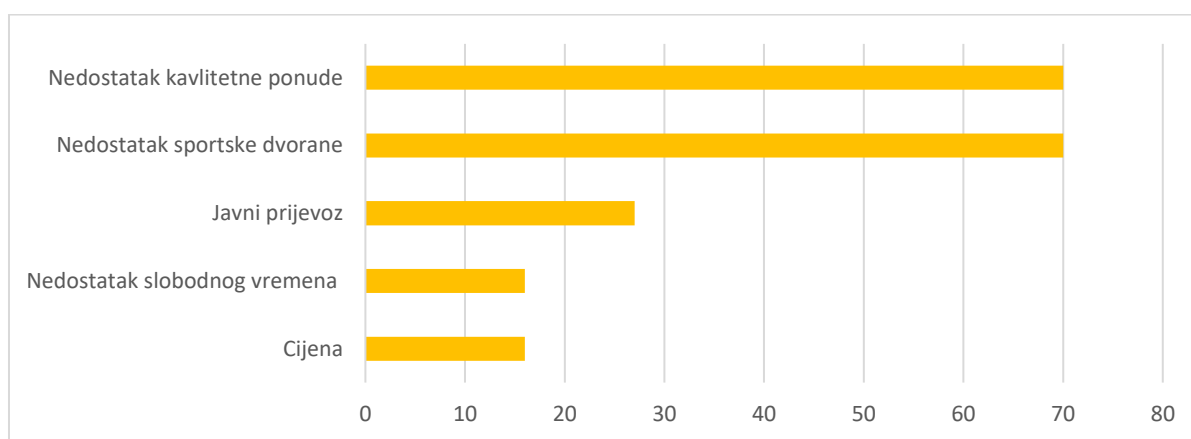
Najveći broj ispitanika kao način za poboljšanje društvenog života mladih vidi osiguravanje i uređivanje primjerenog prostora.

Općinu Lovran ispitanici vide kao glavnog nositelja promjena za bolji društveni život, a smatraju da bi financijska podrška inicijativama za organizaciju slobodnog vremena bila korisna.

SPORT I REKREACIJA

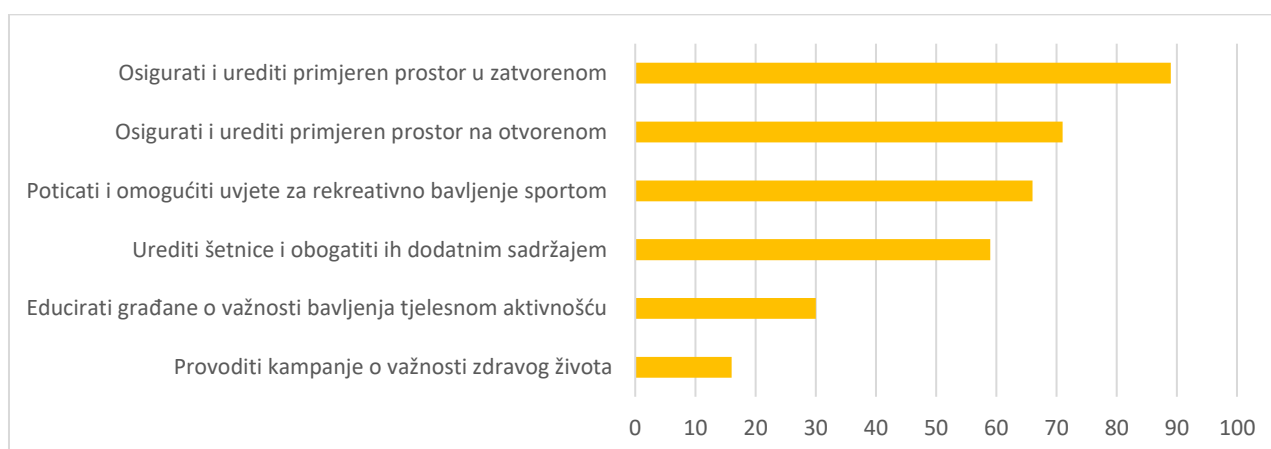
55% ispitanika bavi se sportom, a 32% (i) nekom drugom aktivnošću. Nadalje, većina ispitanika bavi se vanjskim aktivnostima, a nešto manje dvoranskim sportovima i objema aktivnostima. Općenito, srednje su zadovoljni mogućnostima za bavljenje sportom ili drugim oblicima rekreacije u Lovranu (M=3, Q=2), a kao razloge koji to otežavaju najviše su istaknuli nedostatak kvalitetne ponude i sportske dvorane, nešto manje javni prijevoz a malo cijenu sportskih aktivnosti i nedostatak slobodnog vremena, što se može vidjeti i na Slici 13.

Slika 13. Otegotne okolnosti za bavljanje sportom i rekreacijom u Općini Lovran (%)

Na slici 14 vidljivo je koji postotak ispitanika navedena rješenja smatra važnima za podizanje kvalitete aktivnog bavljenja sportom i rekreacijom.

Slika 14. Moguća rješenja za podizanje kvalitete aktivnog bavljenja sportom ili rekreacijom u Općini Lovran (%)

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Kako bi se podigla kvaliteta aktivnog bavljenja sportom ili rekreacijom u Općini Lovran, ispitanici se najviše zalažu za poticanje i omogućavanje uvjeta za rekreativno bavljenje sportom, kao i osiguravanje i uređenje primjerenog prostora na zatvorenom. Velik dio smatra da treba i osigurati i urediti primjerene prostore na otvorenom, urediti šetnice i obogatiti ih dodatnim sadržajem. Manji broj smatra da treba educirati mlade o važnosti bavljenja sportom i tjelesnom aktivnošću te provoditi kampanje o važnosti zdravog života.

Problemi koji ističu ispitanici:

- *U Lovranu mozes planinarit i visit na sipki ,nogomet je ocaj,od terena punog groda do svlacionice*

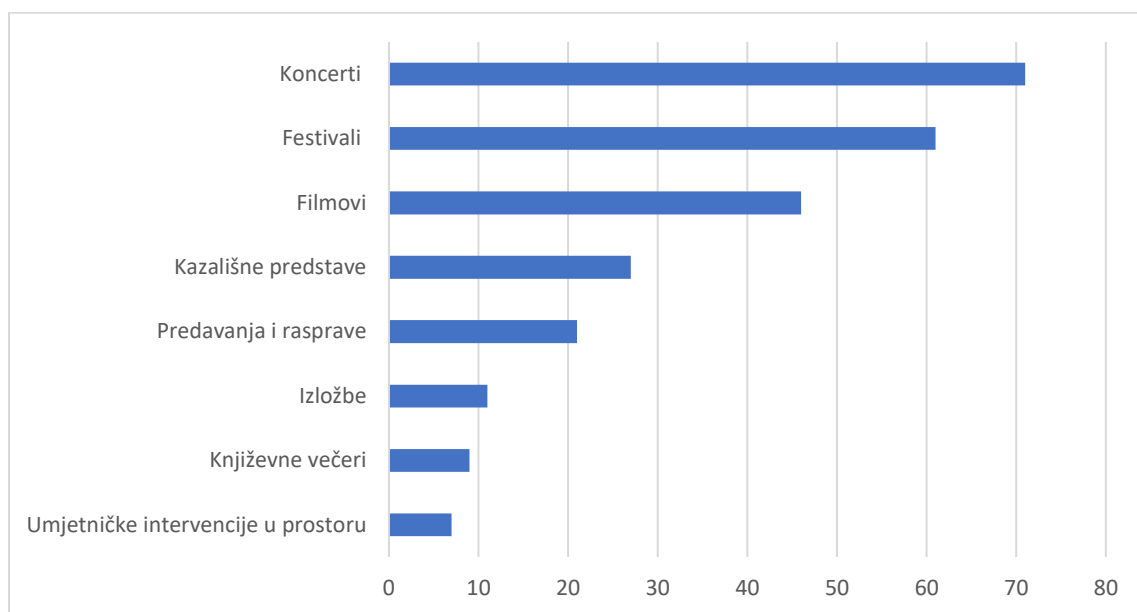
KULTURA

Samo manji broj ispitanika bavi se kulturno-umjetničkim aktivnostima – njih 21%. Najviše ih se bavi glazbom, duplo manje likovnom, a malo scenskom umjetnošću. Kao razlog zbog kojeg se ne bave kulturno-umjetničkim aktivnostima ispitanici ističu nedostatak interesa, vremena i/ili bavljenje drugim hobijem.

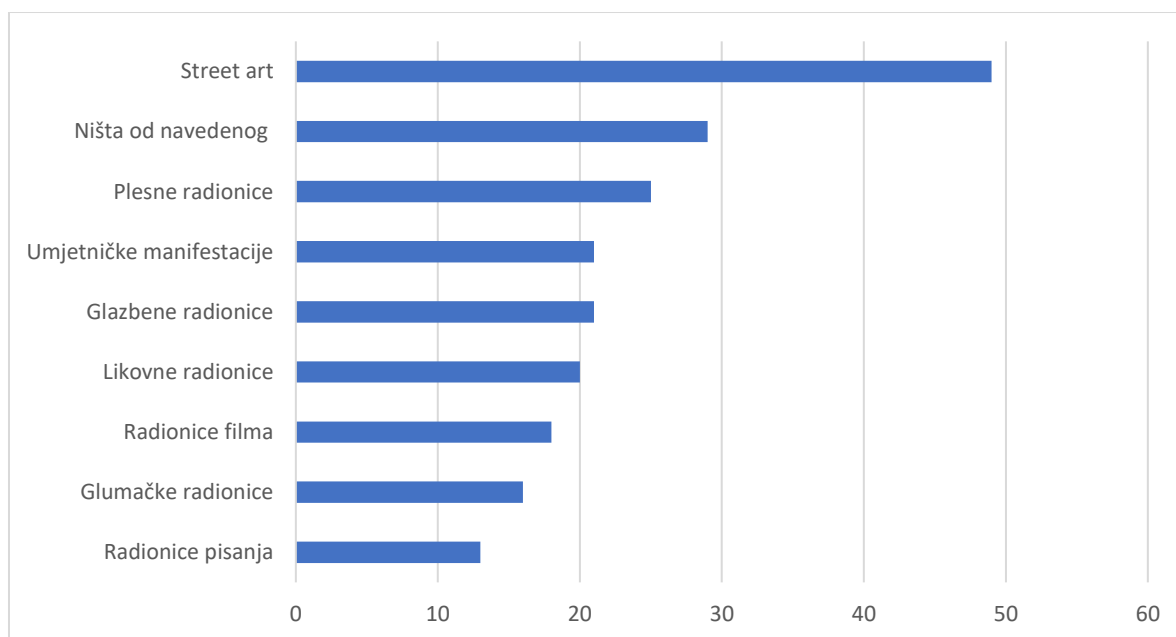
Većina ispitanika, njih 80%, voli pohađati kulturno-umjetnička događanja, no uglavnom su nezadovoljni ponudom kulturnom ponudom za mlade u Lovranu (M=2.50, Q=1), kao i mogućnostima za kulturnu aktivnost mladih (M=2, Q=1). Kao pozitivan primjer kulturnih događanja u Lovranu najveći broj ispitanika izdvaja Marunadu i ponudu kina, zatim maškare, ribarsku noć i slack day.

Na Slikama 15 i 16 može se vidjeti koliki postotak ispitanika želi iskusiti više različitih oblika kulturnih sadržaja, kao i koliko posto ih se želi uključiti u različite oblike kulturnih aktivnosti.

Slika 15. Željeni kulturni sadržaji u Lovranu za mlade (%)

Slika 16. Oblici kulturnih aktivnosti u koje bi se ispitanici uključili (%)

Iz prikaza je vidljivo da najveći broj ispitanika iskazao je želju za više različitih koncerata, kao i organizaciju festivala. Najviše mladih uključilo bi se u street art festival (zidni murali, grafiti, privremene umjetničke instalacije i sl.). Iz grafa je vidljivo da gotovo 30% posto ispitanika ne zanima bavljenje kulturom.

FOKUS GRUPE

U trećoj dionici istraživanja provedeno je pet fokus grupa tijekom studenog 2020.godine. Zbog specifičnosti lokalne sredine, dvije fokus grupe održane su s mladima iz Dječjeg doma „Ivana Brlić Mažuranić“ te iz Učeničkog doma Lovran. Jedna fokus grupa održana je s učenicima 8.razreda osnovne škole „Viktora Cara Emina“ Lovran. Dvije fokus grupe održane su sa zainteresiranim mladima iz Lovrana koji su se prijavili putem javnog poziva. Sve fokus grupe održane su on-line putem platforme Zoom. U fokus grupama sudjelovalo je ukupno 31 mladih osoba.

Termini fokus grupa održali su se kako slijedi:

- 3.studenog 2021. godine: mladi iz Dječjeg doma „Ivana Brlić Mažuranić“
- 17.studenog 2020. godine: mladi iz Učeničkog doma Lovran
- 21. studenog 2020. godine: zainteresirani mladi iz Lovrana
- 23. studenog 2020. godine: učenici 8.razreda OŠ „Viktora Cara Emina“ Lovran
- 24. studenog 2020. godine: zainteresirani mladi iz Lovrana

Fokus grupe bile su usmjerene na dva područja obuhvaćena anketom: Informiranje i Društveni angažman. Tijekom fokus grupa mladi su govorili i o nekim aspektima provođenja slobodnog vremena. Cilj je bio dobiti širu sliku o tim područjima, razumjeti potrebe mladih te dobiti njihove preporuke kao podlogu za definiranje ciljeva i mjera u programu.

Što se tiče informiranja, mladi se smatraju dovoljno informiranima. U tu svrhu najviše koriste društvene mreže (*Facebook* i *Instagram*) i plakate. Preporuka je da informacije budu pravodobne, pouzdane i redovite te da se plakati postavljaju i na širem području, odnosno ne samo u centru.

U području društvenog angažmana, diskusija je bila usmjerena na teme volontiranja, udruge mladih i za mlade te financiranja projekata mladih. Velik broj mladih koji su sudjelovali u fokus grupama ima volonterskog iskustva te iskazuje želju za daljnjim volontiranjem. Smatraju da im je u tome potrebna podrška u vidu strukturiranog volonterskog kluba ili programa te menadžmenta volontera.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Općine Lovran. Ovaj projekt financiraju Općina Lovran i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Vezano uz mogućnost osnivanja ili uključivanja u rad udruge mladih ili za mlade, iskazuju interes za uključivanjem. Najviše bi željeli imati prostor za provođenje slobodnog vremena sudjelujući u društvenim, zabavnim i edukativnom aktivnostima. Jedan dio mladih je iskazao potrebu za osnivanjem Savjeta mladih Općine Lovran kao spone između mladih i donositelja odluka.

Sudionici fokus grupa smatraju da je potrebno financiranje inicijativa i projekata mladih jer se osim financijske podrške tako prepoznaje i proaktivnost mladih u zajednici.

Mladi su nešto manje bili zainteresirani za edukativne sadržaje. Najviše su iskazali interes za edukacije iz kulture i umjetnosti, informatike te edukacije usmjerene na stjecanje praktičnih vještina, poput financijske pismenosti. Važno im je da su edukacije primjerene mladima (*youth friendly*), interaktivne i od strane stručnjaka.

LITERATURA

- Denscombe, M. (1998) *The Good Research Guide for small-scale social research projects*. Buckingham: OUP
- Gvozdanović, A., Ilišin, V., Adamović, M., Potočnik, D., Baketa, N. I Kovačić, M. (2019) *Istraživanje mladih u Hrvatskoj 2018./2019.* Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung
- Ilišin, V. (1999), *Mladi na margini društva i politike*, Zagreb: Alinea
- Ilišin, V. i Spajić Vrkaš, V. (2017) *Generacija osujećenih. Mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća*, Zagreb: Institut za društvena istraživanja
- Kovačić, M. (2015). Politika za mlade u Hrvatskoj – Anatomija jedne javne politike. U Ilišin, V., Gvozdanović, A. i Potočnik, D. (ur.), *Demokratski potencijal mladih u Hrvatskoj* (pp. 269-299). Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo,
- Kovačić, M. i Ćulum, B. (2015). *Rad s mladima – teorija i praksa rada s mladima: Prilog razumijevanju rada s mladima u hrvatskom kontekstu*. Zagreb: Mreža mladih Hrvatske
- Mørch, S. (2005) Researching Youth Life u H. Helve (ur.), *Mixed Methods in Youth Research* (pp. 29 – 56). Helsinki: Finnish Youth Research Network i Finnish Youth Research Society
- Pavić-Rogošić, Lidija: „Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice“, ODRAZ, 2012.g.
- Puuronen, V. (2005) Methodological starting points and problems of youth research u H. Helve (ur.), *Mixed Methods in Youth Research* (pp. 15-28). Helsinki: Finnish Youth Research Network i Finnish Youth Research Society.
- Razvoj kvalitete kroz sudjelovanje dionika (Participatory Quality Development). Originalni koncept i web stranicu razvili u Michael T.Wright Martina Block Hella von Unger Uz potporu Istraživački centar za društvene znanosti Berlin
https://www.qualityaction.eu/wordpress/wp-content/uploads/2014/01/Tool-PQD-FINAL_HR.pdf
- Supek, R. (1981) *Ispitivanje javnog mnijenja*. Zagreb: SNL.